

Inspektionsrapport
från Skolverket
2006:43

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Liten Lär grundskola
i Uppsala

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Stiftelsen Liten Lär
c/o Liten Lär grundskola
Rosendalsskolan
756 45 Uppsala

2006-04-21
1 (3)
Dnr 54-2004:3243

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Liten Lär grundskola i Uppsala

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Liten Lär grundskola i Uppsala. Besök gjordes i skolan den 27 april 2005.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och elever att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner. Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets hemsida (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 21 juli skall Liten Lär grundskola redovisa till Skolverket, enheten i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot den brist som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att följa upp effekterna av inspektionen inom cirka två år. Skolverket kommer då att begära en redovisning av de åtgärder som vidtagits för att förbättra kvaliteten.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Liten Lär grundskola övergripande är av god kvalitet. Skolan prioriterar elevernas kunskapsutveckling och strävar medvetet efter att ge utrymme för kunskapens olika former. Eleverna upplever överlag skolmiljön som trygg och eleverna ger uttryck för lust att lära. Skolans samverkan med hemmen fungerar i stort bra.

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolans arbete på övergripande nivå med uppföljning och analys av elevernas kunskap, utveckling och lärande bör utvecklas.
- Skolans arbete med normer och värden bör utvecklas så att elevernas kunskap om demokratins grundläggande principer stärks.
- Resultaten av skolans arbete med normer och värden bör kopplas tydligare till de mål som anges i Lpo 94.
- Skolans samverkan med eleverna i frågor som gäller skolmiljön och elevernas möjligheter till inflytande på utbildningen i stort bör utvecklas liksom elevernas inflytande på val av arbetssätt och arbetsformer.
- Skolan bör utveckla läroplanen för Liten Lär grundskola och skolans arbetsplan så att kopplingen till de nationella målen framträder tydligare.
- Skolan bör utveckla elevernas kunskap om utbildningsmålen samt förtydliga för eleverna på vilka grunder lärarna bedömer elevernas kunskapsutveckling och lärande.
- Skolans arbete med utvärdering och uppföljning i förhållande till uppställda mål bör utvecklas.
- Skolans arbete med kvalitetsredovisningen bör utvecklas.
- Andelen lärare med utbildning avsedd för undervisning i slöjd, hem- och konsumentkunskap, trä- och metallslöjd, idrott- och hälsa samt förskollärare i förskoleklassen bör öka.

Följande områden inom huvudmannens verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas:

- Elever i behov av särskilda stödåtgärder ges inte alltid möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogrammen (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Tf Avdelningschef

Lee Gleichmann
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också Claes-Göran Aggebo, Monica Gillenius, och Pia-Lotta Sahlström deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Uppsala kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i Liten Lär-skolan, fristående förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

UTBILDNINGSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatserna.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Liten Lär-skolan

Skolverket sände den 20 december 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Liten Lär grundskola har bestått av undervisningsråden Lee Gleichmann och Pia-Lotta Sahlström. Besök i Liten Lär grundskola genomfördes den 27 april 2005.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Liten Lär, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Liten Lär grundskola genomfördes formella intervjuer med företrädare för styrelsen, rektorn, lärare, elever samt föräldrar. Lektioner i flertalet årskurser besöktes. Under besöket fördes också spontana samtal med elever och personal i samband med lektionsbesök och raster.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Liten Lär grundskola	Antal barn/elever
Förskoleklass	17
Grundskola	81

Ovan angivet antal barn/elever är skolans egna uppgifter.

Liten Lär godkändes som fristående grundskola för årskurserna 1–6 den 2 juni 1993 (dnr 93:347) och startade sin verksamhet höstterminen 1994. Skolan har allmän inriktning. Den 21 december 1999 fick skolan även godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan (dnr 99:3375). I ansökan till Skolverket har skolan uppgivit att den skall följa Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94). I övrigt utgår skolan från den timplan som presenterades i samband med ansökan om godkännandet av grundskolan. Skolverket har tidigare genomfört tillsyn i Liten Lär grundskola den 6 december 1995. I beslutet (dnr 95:0976) konstateras att skolan alltså uppfyller kraven för godkännande.

I den dokumentation Skolverket tagit del av anges också att skolan, utöver Lpo 94, använder sig av en egen läroplan som bygger på den så kallade Liten Lärpedagogiken. Nämnade läroplan omfattar årskurserna 1–3 och innefattar även arbetsplaner för ämnena språk (svenska och engelska), matematik, omvärlds-

kunskap, skapande verksamhet samt gymnastik och idrott. Målen för årskurs 4 presenteras i skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2003/2004 och målen för årskurs 5 återfinns i en separat kvalitetsredovisning för läsåret 2004/2005 som endast omfattar årskurs 5. Vid skolans faktagranskning av Skolverkets rapport framkommer att en revidering av skolans läroplan har påbörjats och att denna beräknas vara färdig till årsskiftet 2005/2006.

Huvudman för Liten Lär grundskola är Stiftelsen Liten Lär. Verksamheten bedrevs tidigare i föreningsform under namnet Föreningen Liten Lär, men överfördes den 1 juli 1999 till Stiftelsen Liten Lär.

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass till och med årskurs 5. I anslutning till skolan finns även förskoleverksamhet samt skolbarnsomsorg. De två sistnämnda verksamheterna ingår emellertid inte i föreliggande inspektion eftersom Skolverket inte har tillsynsansvar för dessa.

Samtliga elever i skolan kommer från Uppsala kommun. Skolans lokaler består av en äldre skolfastighet och en friliggande paviljong avsedd för trä- och textilslöjd samt hem- och konsumentkunskap.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Kunskaper relaterade till kursplanernas mål

Enligt Lpo 94 skall skolan ansvara för att eleverna når de uppställda målen i grundskolan. Läroplanen föreskriver också att skolan skall ge utrymme för olika kunskapsformer och stimulera eleverna till att finna egna uttryckssätt att gestalta sina kunskaper och erfarenheter.

I inspektionen framkommer att Liten Lär grundskola lägger stor vikt vid elevernas kunskapsutveckling och att lärarna kontinuerligt följer upp elevernas kunskapsresultat. Av kvalitetsredovisningarna framgår att alla elever i årskurserna 1-4 klarade de mål som anges i skolans lokala måldokument för svenska, engelska, matematik, omvärldskunskap och skapande verksamhet. I ämnet gymnastik och idrott nådde ”i stort sett” alla elever målen i årskurserna 1-4. När det gäller eleverna i årskurs 5 visar skolans sammanställning av resultaten från de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik att flertalet elever nådde upp till målen. Av redovisningen för årskurs 5 framgår också att skolan har vidtagit stödåtgärder för de elever som inte uppnått målen.

Förutom resultaten från de nationella proven för årskurs 5 hänvisar skolan även till olika diagnoser avseende elevernas läs- och skrivutveckling och elevarbeten, men någon skriftlig dokumentation eller samlad analys av detta arbete för skolan som helhet presenteras inte. Med utgångspunkt i vad som sammantaget framkommer i lärarintervjuer och i skolans skriftliga dokumentation bedömer inspektörerna att skolans kunskapsresultat är bra. Skolans analys av elevernas kunskapsresultat på skolövergripande nivå är emellertid alltför generellt hållen och bör därför utvecklas.

I samband faktagranskningen av Skolverkets rapport framkommer att skolan har påbörjat ett metodutvecklingsarbete under höstterminen 2005 som syftar till att förbättra skolans analys av elevernas kunskapsresultat och uppföljningen av resultaten på skolövergripande nivå. Inspektörerna bedömer att de åtgärder skolan vidtagit i detta avseende ligger i linje med de utvecklingsområden inspektörerna påpekat.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring kunskaper

I Lpo 94 anges att skolan skall verka för att eleverna utvecklar vissa kunskapskvaliteter. Bland annat skall skolan sträva efter att utveckla elevernas nyfikenhet och lust att lära, att eleverna lär sig att arbeta både självständigt och tillsammans med andra och att eleverna kan bruka sina kunskaper som verktyg för att formulera och pröva antaganden, reflektera över erfarenheter, kritiskt granska och värdera påståenden.

Inspektionen visar att skolans uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling företrädesvis tar fasta på resultaten i förhållande till kursplanernas mål. I samband med lektionsbesöken och i intervjuer med lärare och elever framkommer emellertid att skolan även söker borge för att eleverna utvecklar de kunskapskvaliteter som uttrycks i läroplanen. Inspektörerna bedömer därför att skolans arbete i detta avseende står i överensstämmelse med läroplanens mål, men att skolans uppföljning inom nämnda område behöver utvecklas så att också resultaten på skolövergripande nivå framträder.

Utveckling och lärande relaterat till läroplanens mål kring normer och värden

En central uppgift för skolan är enligt såväl Lpo 94 som skollagen att förankra demokratiska värderingar. Skolan skall aktivt medverka till att eleverna utvecklar förståelse och respekt för andra människor samt en vilja till personligt ansvarstagande, både vad gäller den egna utbildningen och samhällslivet i stort. Utbildningen skall genomsyras av ett demokratiskt förhållningssätt och av demokratiska arbetsformer.

I skolans kvalitetsredovisningar finns särskilda avsnitt som behandlar resultatet av skolans arbete med elevernas "sociala förmåga" från förskoleklassen till årskurs 4 respektive resultatet av skolans arbete med "sociala mål" för årskurs 5. Nämnda avsnitt berör områden som till dels sammanfaller med läroplanens mål avseende normer och värden. Resultatet av skolans arbete från förskoleklassen till årskurs 4 inom det aktuella området sammanfattas i kvalitetsredovisningen för läsåret 2003/2004 som gott och exemplifieras med att eleverna i skolan är "påtagligt vänliga, hövliga, kamratliga och uppför sig väl" och i termer av att "det förekommer nästan inget våld bland barnen, varken fysiskt eller psykiskt." Även i årskurs 5 beskrivs resultatet som gott. Detta verifieras enligt skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2004/2005 (som endast omfattar årskurs 5) dels av genomförda enkätundersökningar där det framgår att eleverna känner trygghet och arbetsglädje, dels i samarbetet mellan eleverna och mellan elever och lärare i den dagliga skolverksamheten.

De elever inspektörerna kommer i kontakt med under inspektionsbesöket bekräftar att skolans regler och normer är tydliga och att eleverna fostras till att visa acceptans för andra människor, vara hjälpsamma och visa omtanke, särskilt

gentemot de yngre eleverna. Eleverna ger även uttryck för lust att lära, att de försöker ta ansvar i utbildningen och att de känner sig trygga i skolan. Flera elever framhåller också att de tycker det är viktigt att kunna påverka i olika sammanhang. Inspektörerna ser dock få konkreta exempel på hur eleverna påverkat utbildningen eller i övrigt ges möjlighet att utveckla förståelse för demokratins grundläggande principer genom exempelvis arbete med demokratiska beslutsprocesser. Inspektörerna har också svårt att urskilja någon systematik i skolans uppföljning och analys av resultaten inom detta område.

Inspektörerna uppfattar att skolans arbete med demokratiuppdraget i första hand tar fasta på skolans egna måldokument (läroplan respektive arbetsplan för Liten Lär grundskola) och i mindre grad utgår från Lpo 94. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet med normer och värden så att elevernas kunskap om demokratins grundläggande principer stärks. Eftersom skolan i sin ansökan om godkännande till Skolverket har uppgivit att den nationella läroplanen, tillsammans med skolans egen läroplan skall ligga till grund för skolverksamheten, bör resultaten av skolans arbete med normer och värden enligt inspektörerna få en tydligare koppling till de mål som anges i Lpo 94 för det aktuella området. Skolans uppföljning och analys av arbetet med normer och värden bör också utvecklas så att resultaten av skolans insatser kan utläsas på en skolövergripande nivå i flera avseenden än vad som nu är fallet.

I samband med skolans faktagranskning av Skolverkets rapport framgår att ett utvecklingsarbete har påbörjats under höstterminen 2005 som syftar till att dels dokumentera skolans egen värdegrund, dels förtydliga kopplingen till de mål för normer och värden som anges i Lpo 94.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultatet av skolans arbete med kunskaper, utveckling och lärande i vissa delområden är av god kvalitet medan det inom andra delområden finns utvecklingsbehov. För området i sin helhet gäller att skolans arbete med uppföljning och analys av elevernas kunskap, utveckling och lärande på skolövergripande nivå har brister och därför bör utvecklas. Vidare bör skolan utveckla arbetet med normer och värden så att elevernas kunskap om demokratins grundläggande principer stärks. Resultaten av skolans arbete med normer och värden bör också få en tydligare koppling till de mål som anges i Lpo 94 för det aktuella området.

De utvecklingsarbeten som skolan har påbörjat efter Skolverkets inspektion överensstämmer väl med de utvecklingsområden som inspektörerna lyft fram inom ovan angivna områden.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Samverkan och delaktighet

Skolan skall enligt Lpo 94 bidra till att eleverna kan ta ett eget ansvar för sina studier och sin skolmiljö. Vidare anges att eleverna stegvis skall ges ökat inflytande över sin utbildning och att skolan skall främja samverkan med eleverna och deras vårdnadshavare.

Inspektionen visar att skolans samverkan i frågor som rör skolmiljön riktar sig till föräldrarna och att elevernas delaktighet i denna typ av frågor är begränsad. Enligt samstämmiga uppgifter från eleverna har exempelvis skolans regler till-

kommit utan att eleverna medverkat i utformningen av dessa. Flera elever ger uttryck för att deras synpunkter och förslag på förändringar av reglerna inte hörsammats av rektorn, något som också bekräftas av föräldrar. Elevernas möjligheter att ta ansvar för och påverka utbildningen i stort är enligt eleverna ytterst små. Dock uppger eleverna att lärarna är relativt öppna för förslag från eleverna om förändringar som rör det inre arbetet i klasserna.

Flertalet av de föräldrar inspektörerna har kontakt med i samband med inspektionen framhåller att samverkan mellan skolan och föräldrarna på det hela taget är god och att föräldrarna är väl insatta i frågor som rör skolmiljön och undervisningen.

Skolan har inga formaliserade organ för elevinflytande såsom klassråd eller elevråd och elevernas möjligheter att utveckla förståelse för demokratins grundläggande principer genom praktiskt arbete med demokratiska beslutsprocesser är begränsade. Rektorn uppger att det inte heller finns någon anledning att utveckla denna typ av elevdemokratiska fora då kontakten mellan lärare och elever enligt rektorn fungerar väl och eleverna närhelst de så önskar kan ta upp olika frågor till diskussion med lärarna.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med samverkan och delaktighet i vissa avseenden är av god kvalitet medan det i andra avseenden finns utvecklingsbehov. Skolans samverkan med föräldrarna fungerar överlag bra medan samverkan med eleverna i frågor som rör skolmiljön inte förekommer i någon större utsträckning. Elevernas ansvar och inflytande på utbildningen är i huvudsak begränsat till ansvar för de egna studierna medan elevernas möjligheter att påverka utbildningen och skolmiljön i övrigt är små. Skolan bör därför utveckla samverkan med eleverna i dessa frågor.

Skolans återkoppling på Skolverkets rapport i samband med faktagranskningen visar att former för elevsamverkan har utarbetats efter inspektionsbesöket. Dessa innefattar klassråd varannan vecka och regelbundet återkommande möten mellan rektorn och elevrepresentanter från de olika klasserna.

Värdegrundsarbetet

Såväl i skollagen som i Lpo 94 är skolans skyldighet att motverka alla former av kränkande behandling tydligt uttryckt. Det åligger skolan att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling samt att vidta åtgärder så snart fall av kränkande behandling uppdagas.

Som tidigare påtalats i området Kunskaper, utveckling och lärande tillmäter skolan arbetet med normer och regler stor betydelse. Eleverna uppger att personalen överlag är mån om att alla elever skall må bra i skolan och att ingen elev skall hamna utanför gemenskapen med andra elever. De vuxna i skolan markerar klart om en elev uppvisar ett oacceptabelt beteende och reagerar om någon elev utsätts för kränkande behandling. Eleverna beskriver personalens hållning i dessa frågor som tydlig och trygghetsskapande. Även de föräldrar som inspektörerna intervjuar och samtalar med bekräftar att arbetet med normer och regler är prioriterat i skolan och huvudsakligen fungerar bra. Emellertid erfar inspektörerna att det finns elever som känt sig kränkta av personal på skolan. Rektorn uppger att hon inte nåtts av dessa signaler tidigare utan att detta är något som framkommit först i samband med inspektionen. Med anledning av vad som här

redovisats bör skolan enligt inspektörerna vidta åtgärder för att försäkra sig om att elever inte fortsättningsvis känner sig kränkta av personal på skolan. Vid faktagranskningen av Skolverkets rapport framkommer att skolan har vidtagit ett antal åtgärder i detta avseende. Inspektörerna bedömer att dessa åtgärder är ett steg i rätt riktning och att skolan bör fortsätta sina ansträngningar i detta avseende.

Av den dokumentation inspektörerna tagit del av framgår att skolan inte har utarbetat något handlingsprogram mot kränkande behandling. Detta är inte heller något som författningarna kräver när det gäller fristående skolor. Där- emot skall även fristående skolor kunna visa hur de arbetar för att förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. Skälet till att något handlingspro- gram mot kränkande behandling inte finns i skolan är enligt rektorn att både läroplanen för Liten Lär och Liten Lär- pedagogiken ”genomsyras av tolerans, hänsyn och respekt för varje individ” och att eleverna tidigt lär sig att samspela med andra barn och vuxna. Trots skolans utförliga beskrivning av grundtankar- na i Liten Lär- pedagogiken framgår det enligt inspektörerna inte tydligt i läro- planen för Liten Lär hur skolans systematiska arbete för att förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling fungerar.

Inspektörerna bedömer att värdegrundsarbetet i de olika klasserna huvudsakli- gen fungerar väl och ligger i linje med vad som anges i författningarnas. Dock bör skolan på övergripande nivå utveckla gemensamma strategier för att före- bygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. I samband med fakta- granskningen av Skolverkets rapport framkommer att skolan efter Skolverkets besök har utarbetat ett handlingsprogram mot kränkande behandling.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans samverkan med för- äldrarna övervägande är av god kvalitet medan skolans samverkan med eleverna bör utvecklas. Skolan bör därför utveckla samverkan med eleverna i frågor som gäller skolmiljön och elevernas möjligheter till inflytande på utbildningen i stort. När det gäller skolans värdegrundsarbete bedömer inspektörerna att detta hu- vudsakligen fungerar väl i de olika klasserna men att skolan på övergripande nivå bör utveckla gemensamma strategier för att förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. De uppgifter som framkommer i inspektionen om att elever har känt sig kränkta av personal på skolan bör tas på största allvar.

De åtgärder som skolan redovisat efter Skolverkets inspektion ligger väl i linje med de utvecklingsområden inspektörerna preciserat i sammanhanget.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Lokala mål och innehåll

Skollagen föreskriver att utbildningen i fristående skolor skall svara mot de all- männa mål och den värdegrund som gäller för utbildningen inom det offentliga skolväsendet och att utbildningen skall bibringa eleverna kunskaper och färdig- heter som väsentligen svarar mot de som grundskolan skall förmedla. De lokala måldokument som ligger till grund för undervisningens innehåll och utform- ning i Liten Lär grundskola är, som tidigare nämnts, läroplanen för Liten Lär grundskola och skolans arbetsplan.

Läroplanen för Liten Lär grundskola tar sin utgångspunkt i Liten Lär-pedagogiken som utformats av skolans rektor. Liten Lär-pedagogiken vilar på tre hörnstenar: människans livsvillkor, mänskliga funktioner och människans stegvisa utveckling. Läroplanen innefattar även kursplaner för de ämnen eleverna läser i skolan: språk (svenska och engelska), matematik, omvärldskunskap, skapande verksamhet samt gymnastik och idrott. Ämnet omvärldskunskap innefattar flera ämnesområden däribland naturkunskap, geografi, biologi, hemkunskap, fysik, kemi, astronomi, teknik och historia. Detsamma gäller för ämnet skapande som innefattar en rad estetiska verksamheter av vilka musik är ett verksamhetsområde. Såväl läroplanen för Liten Lär grundskola som skolans arbetsplan omfattar årskurs 1–3. Förskoleklassen och årskurserna 4 och 5 ingår alltså inte i skolans lokala måldokument. Målen för förskoleklassen och årskurserna 4 och 5 framgår emellertid till dels av skolans kvalitetsredovisningar för de senaste två läsåren. För årskurs 5 finns en separat kursplan för de ämnen eleverna läser i skolan.

Den kunskapssyn och syn på lärandet som framgår av i skolans lokala måldokument överensstämmer i flera avseenden med den som kommer till uttryck i Lpo 94. Detta gäller bland annat betoningen på skapande arbete och lek, skolans strävan att ge utrymme för kunskapens olika former, att inte bara uppmärksamma de intellektuella utan också de sinnliga och estetiska aspekterna i utbildningen. Även skolans strävanden att utveckla elevernas lust att lära och tillit till den egna förmågan, att lära eleverna arbeta både självständigt och tillsammans med andra är exempel på detta.

Men inspektörerna finner också tydliga avvikelser mellan skolans måldokument och Lpo 94 vad gäller synen på kunskap och lärande. Detta återspeglas främst i skolans arbetsplan för de enskilda ämnena där skolans planering är mycket detaljerad och ofta anger med exakta sidhänvisningar vilka avsnitt som skall avhandlas under olika veckor i respektive ämne och årskurs. Detta avviker enligt inspektörerna från vad som uttrycks i Lpo 94 om att undervisningen skall utgå från varje elevs förutsättningar, behov och erfarenheter. Det överensstämmer inte heller med läroplanens formuleringar om elevernas deltagande i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen. Konsekvent tillämpad i undervisningen lämnar skolans arbetsplan för de enskilda ämnena enligt inspektörerna ytterst lite utrymme för eleverna att själva ta ansvar för sin utbildning, liksom för de enskilda lärarna att anpassa undervisningen utifrån varje enskild elevs behov och förutsättningar. I intervjuer med skolans lärare framkommer att undervisningen inte bedrivs helt i enlighet med Liten Lärs läroplan och att en revidering av skolans måldokument har påbörjats.

Inspektörerna bedömer att överensstämmelsen mellan den syn på kunskap och lärande som uttrycks i Lpo 94 och den som formuleras i skolans egna måldokument i vissa avseenden är god. I andra avseenden finns emellertid en del utvecklingsbehov. Skolan bör därför utveckla Läroplanen för Liten Lär grundskola och, framför allt, skolans arbetsplan så att de delar i Lpo 94 som rör anpassning av undervisningen med utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar och elevernas möjligheter till ansvarstagande för utbildningen, framträder tydligare. De lokala måldokumentet i skolan omfattar inte alla elever som finns i Liten Lär grundskola. Skolan bör därför revidera sina lokala måldokument så att dessa omfattar alla elever som finns i Liten Lär grundskola.

I samband med faktagranskningen av Skolverkets rapport förtydligas att den revidering som påbörjats av skolans måldokument bland annat innebär att sidhänvisningar av ovan angivet slag tas bort i de nya bearbetningarna.

Organisering av undervisningen

Arbetet i skolan skall enligt Lpo 94 organiseras och genomföras så att elevernas möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar främjas samtidigt som de stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Inspektionen visar att organisationen av undervisningen i Liten Lär grundskola överlag fungerar väl och att indelningen av elever i olika gruppkonstellationer som regel utgår från elevernas individuella förutsättningar och behov. Lärarna träffas regelbundet i gemensamma möten för att diskutera olika pedagogiska frågor rörande undervisningens innehåll och utformning. Samverkan mellan lärarna är tät och lärarna uppger att de både försöker tillvarata varandras kompetenser och finna lösningar på olika problem i det löpande skolarbetet. Lärarna omfördelar själva sina resurser när behov av förändringar uppstår till exempel på grund av att någon i personalgruppen behöver arbeta extra med en viss elev.

Arbetssätten

Av inspektionen framgår att skolans arbetssätt och arbetsformer är relativt varierade. Ett tillvägagångssätt som ofta tillämpas i skolan är att eleverna först arbetar med gemensamma kunskapsblock och därefter får möjlighet att arbeta mer fritt och utforskande, antingen på egen hand eller tillsammans med andra elever i mindre grupper. Eleverna ger flera exempel på utforskande verksamhet, temaarbeten, enskilda och gemensamma arbeten som enligt inspektörerna främjar elevernas olika sätt att lära. Samtidigt framkommer att elevernas inflytande på val av arbetssätt och arbetsformer är tämligen begränsade. Inspektörerna uppfattar att skolans val av arbetssätt och arbetsformer huvudsakligen utgår från de mål som anges i läroplanen för Liten Lär grundskola men också tar sikte på målen i de nationella kursplanerna.

I Lpo 94 anges att skolan skall främja elevernas harmoniska utveckling genom en omväxlande och väl avvägd sammansättning av innehåll och arbetsformer. Skolan skall organisera och genomföra arbetet så att eleverna bereds möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och samtidigt inspireras att använda och utveckla hela sin förmåga. Vidare fastslås att eleverna skall ha ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande skall öka i takt med elevernas stigande ålder och mognad.

Inspektörerna bedömer att skolans val av arbetssätt och arbetsformer till övervägande delen står i samklang med intentionerna i Lpo 94 och att såväl elevernas olika sätt att lära som elevernas individuella behov beaktas. Elevernas inflytande på val av arbetssätt och arbetsformer bör emellertid utvecklas.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

I intervjuer med elever och föräldrar framkommer att skolans arbete med stöd uppfattas fungera väl. Eleverna uttrycker att skolan alltid gör sitt yttersta för att bistå de elever som behöver extra stöd. Enligt samstämmiga uppgifter från för-

äldrar och elever är skolan också snabb med att vidta nödvändiga åtgärder samt nog med att ge föräldrarna regelbunden återkoppling i dessa frågor.

I den dokumentation inspektörerna tagit del av återfinns en beskrivning av skolans generella insatser för elever som inte når upp till de fastslagna målen. Dessa insatser innefattar bland annat arbete i flexibla grupper inom ramen för klassens arbete, stöd av skolans resurslärare enskilt eller i mindre grupper, samverkan med föräldrarna och kontakter med externa experter såsom exempelvis logoped eller sjukgymnast.

Inspektionen visar att Liten Lär grundskola saknar specialpedagogisk kompetens och att berörda elever inte alltid ges möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogram för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Lärarna uppger att avsaknaden av specialpedagogisk kompetens i viss mån är ett problem men framhåller samtidigt att de, genom att tillvarata varandras kompetenser och genom ständigt pågående pedagogiska diskussioner, alltid finner lösningar för att tillmötesgå elevernas behov av stöd. Av lärarintervjuerna framgår också att lärarna är nog med att för egen del dokumentera varje enskild elevs utveckling och eventuella behov av stöd. Inspektörerna uppfattar att skolans arbete med särskilt stöd i stor utsträckning vilar på de enskilda lärarna att hantera och att skolan på övergripande nivå saknar gemensamma strategier för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp elever i behov av särskilda stödåtgärder.

I Lpo 94 uttrycks att skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av skilda orsaker har svårigheter att nå utbildningsmålen. Enligt förordningen om fristående skolor skall rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas för elever som behöver särskilda stödåtgärder och att både eleverna och deras vårdnadshavare skall beredas tillfälle att delta vid utarbetandet av programmen.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med särskilt stöd överlag fungerar bra, men att kvaliteten på skolans insatser i viss mån är svårbedömda eftersom skolan på övergripande nivå saknar gemensamma strategier för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp elever i behov av särskilda stödåtgärder. Skolan bör därför utveckla arbetet med särskilt stöd i detta avseende. I inspektionen framkommer att eleverna inte alltid ges möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogram för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Detta är enligt inspektörernas bedömning inte i enlighet med författningarna och skall därför åtgärdas.

Utvärdering och bedömning av lärandet

Bedömning av elevernas kunskapsutveckling sker enligt lärarna med utgångspunkt i kunskapsprov, diagnoser, elevarbeten och observationer. Lpo 94 föreskriver att skolan skall sträva mot att eleverna utvecklar en förmåga att bedöma sina resultat. Av intervjuer och samtal med elever framgår att eleverna i Liten Lär grundskola generellt inte känner till utbildningsmålen. Inspektionen visar också att det inte är allmänt känt bland eleverna vad lärarna grundar sina bedömningar av elevernas lärande och kunskapsutveckling på. En grundförutsättning för att eleverna skall kunna utvärdera sitt eget lärande är enligt inspektörerna att de känner till målen för utbildningen och att eleverna vet vad lärarna utgår från i sina bedömningar. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör

utveckla elevernas kännedom om utbildningsmålen och vad lärarna grundar sina bedömningar av elevernas kunskapsutveckling och lärande på.

Vägledning och utvecklingssamtal

Utvecklingssamtal genomförs två gånger per läsår. Vid behov förekommer samtal flera gånger per termin. Inspektörerna uppfattar att såväl elever som föräldrar är nöjda med utvecklingssamtalens innehåll och utformning.

I slutet av varje läsår får eleverna så kallade läsårsomdömen. Dessa sammanfattar elevernas kunskapsutveckling och lärande under det gångna året och är enligt såväl elever som föräldrar både utförliga och värdefulla.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen i Liten Lär grundskola fungerar bra och till övervägande delen är av god kvalitet. Skolan bör dock utveckla Läroplanen för Liten Lär grundskola och skolans arbetsplan så att de delar i Lpo 94 som rör anpassning av undervisningen med utgångspunkt i elevernas behov och förutsättningar och elevernas möjligheter till ansvarstagande för utbildningen, framträder tydligare. Vidare bör skolan revidera sina lokala måldokument så att dessa omfattar alla elever som finns i Liten Lär grundskola. Inspektörerna bedömer att skolans organisering av undervisningen och de arbetssätt och arbetsformer som tillämpas i skolan huvudsakligen ligger i linje med vad som anges Lpo 94. Elevernas begränsade inflytande på val av arbetssätt och arbetsformer står emellertid inte i överensstämmelse med vad som uttrycks i den nationella läroplanen, varför skolan bör utveckla detta.

Skolans arbete med särskilt stöd bedöms av inspektörerna överlag fungera bra. Eleverna ges dock inte alltid möjlighet att delta när skolan utarbetar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Detta är inte enlighet med författningarna och måste därför åtgärdas. Eleverna känner i allmänhet inte till utbildningsmålen eller vad lärarna grundar sina bedömningar av elevernas kunskapsutveckling och lärande på, varför skolan enligt inspektörernas bedömning bör utveckla detta.

Skolan har, som redan nämnts, vidtagit vissa åtgärder med anledning av de utvecklingsområden inspektörerna belyst i föreliggande rapport. Inspektörerna bedömer att dessa åtgärder överensstämmer med de utvecklingsområden inspektörerna påtalat.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Ansvarsfördelning, beslutsordning och kommunikation

Styrelsen för Stiftelsen Liten Lär har tio ledamöter. Rektorn för Liten Lär grundskola ingår i styrelsen som sekreterare och verkställande ledamot. Styrelsen sammanträder en gång per år och fattar endast beslut i övergripande frågor av ekonomisk eller principiell art. I övrigt ligger allt ansvar på rektorn som således fattar alla löpande beslut rörande skolan. Rektorn återkopplar till styrelsen två gånger årligen om hur verksamheten utvecklas, vilka utvecklingsområden som är prioriterade m.m. Både rektorn och företrädare för styrelsen uppger att styrelsens representanter är involverade och insatta i skolverksamheten.

Rektors ansvar, befogenheter, funktion och pedagogiska ledning

Av inspektionen framgår att rektorn är känd av skolans elever och att rektorn på ett övergripande plan är förtrogen med verksamheten. Rektorn uppger att hon försöker ha ett "helikopterperspektiv" på verksamheten. Enligt rektorn förankras förslag till förändringar rörande verksamheten i personalgruppen innan formella beslut fattas. Även om rektorn formellt är ansvarig för skolans styrning och ledning, uppfattar inspektörerna att det är lärarna som i praktiken driver de pedagogiska utvecklingsfrågorna i verksamheten. Inspektörerna bedömer att rektorn i stort tar det övergripande ansvaret för skolans styrning men att rektorns pedagogiska ledningsarbete bör stärkas och utvecklas.

Vid faktagranskningen av Skolverkets rapport framkommer att en, sedan tidigare planerad, förändring av rektorsfunktionen på Liten Lär grundskola har skett från höstterminen 2005.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

I Lpo 94 preciseras rektorns ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas både i förhållande till de nationella målen och till den lokala arbetsplanen. Enligt författningarna åligger det skolan att årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Denna skall dels innehålla en bedömning av i vad mån skolan har uppnått utbildningsmålen, dels en redogörelse av de åtgärder som skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

I kvalitetsredovisningen för läsåret 2003/2004 redovisas resultaten för förskoleklassen till årskurs 4. Resultaten för årskurs 5 redovisas i en separat kvalitetsredovisning för läsåret 2004/2005. I kvalitetsredovisningen för läsåret 2003/2004 framkommer emellertid inte vilka underlag som använts vid bedömningen av skolans resultat- och måluppfyllelse eller vilka som har varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen. Vidare gör skolan inte någon egentlig analys av resultaten och redovisar inte några konkreta förslag till åtgärder i de fall målen inte uppnås, utan presenterar enbart en beskrivning av skolans generella åtgärder om målen inte uppnåtts. Detta är dock något tydligare i kvalitetsredovisningen för läsåret 2004/2005, som endast omfattar årskurs 5, där även vidtagna åtgärder redovisas.

Inspektörernas helhetsintryck av skolans kvalitetsarbete är att delaktigheten bland personalen är låg vad gäller själva arbetet med kvalitetsredovisningen och att skolans arbete på övergripande nivå med uppföljning och analys av elevernas kunskap, utveckling och lärande i förhållande till de nationella målen och den lokala arbetsplanen har brister. Detta medför enligt inspektörerna att kvalitetsredovisningen inte fungerar som ett led i skolans kontinuerliga uppföljning och utvärdering av verksamheten och därmed inte blir utvecklingsdrivande. Skolans arbete med utvärdering och uppföljning i förhållande till uppställda mål bör därför utvecklas liksom själva arbetet med kvalitetsredovisningen. Beträffande vidtagna åtgärder som skolan redovisat i samband med faktagranskningen se kap.1 Kunskaper, utveckling och lärande.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans arbete med utvärdering och uppföljning i förhållande till uppställda mål bör utvecklas liksom själva arbetet med kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att de åtgärder skolan vidtagit med anledning av de utvecklingsområden som lyfts fram i rapporten i detta avseende, svarar väl mot de utvecklingsbehov som inspektörerna påtalat.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Inspektionen visar att skolan, i enlighet med vad som föreskrivs i skollagen, är öppen för alla elever. Modersmålsundervisning erbjuds genom den kommunala språkskolan. Rektorn uppger att något behov av undervisning i svenska som andraspråk för närvarande inte föreligger i skolan.

Av den dokumentation inspektörerna har tagit del av framgår att skolans timplan inte omfattar alla årskurser som finns i Liten Lär grundskola utan enbart årskurserna 1 till 3. Inspektörerna kan därför inte bedöma utbildningens sammantagna omfattning. En förutsättning för att eleverna skall kunna få kunskaper och färdigheter motsvarande de som ges inom det offentliga skolväsendet är att skolan har kontroll över i vilken omfattning undervisning skall bedrivas i de olika ämnena för att eleverna skall ges möjligheter att nå målen. Inspektörerna bedömer att Liten Lär grundskola inte kan säkerställa att eleverna får en undervisning av tillräcklig omfattning för att kunna nå målen för utbildningen. Skolan bör därför vidta åtgärder för att garantera att eleverna får den undervisning de har rätt till för att kunna nå utbildningsmålen.

I faktagranskningen av Skolverkets rapport påpekar skolan att en revidering av grundskolans timplan har påbörjats. Arbetet beräknas vara slutfört vid årsskiftet 2005/2006.

Avgiftsfri utbildning

I inspektionen framkommer att skolan tar ut en obligatorisk så kallad fruktavgift på motsvarande 600 kronor per läsår för frukt som serveras under skoldagen, vanligtvis i anslutning till en förmiddagsrast. I skollagen fastslås att utbildningen skall vara avgiftsfri och att endast enstaka inslag av obetydliga kostnader medges. Den fruktavgift skolan tar ut av elever är enligt inspektörernas bedömning inte obetydlig varför detta måste åtgärdas.

I samband med faktagranskningen av skolrapporten påtalar skolan att fruktavgiften kommer att avskaffas från årsskiftet 2005/2006 och att föräldrarna redan informerats om denna förändring.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till utbildning är god vid Liten Lär grundskola. Skolan bör dock vidta åtgärder för att säkerställa att eleverna får en undervisning av tillräcklig omfattning för att kunna nå målen för utbildningen.

6. Resurser

Personalens kompetens och kompetensutveckling

Den personal som arbetar i Liten Lär grundskola har överlag mångårig erfarenhet av arbete med barn och unga i olika sammanhang. Samtliga klasslärare har lärarutbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Detsamma gäller för skolans musiklärare. I inspektionen framkommer emellertid att flera andra av skolans lärare inte har lärarutbildning. Således saknar skolans lärare i textilslöjd och hem- och konsumentkunskap lärarutbildning. Detsamma gäller för de lärare som undervisar i trä- och metallslöjd, idrott och hälsa samt i förskoleklassen. Inspektörerna bedömer att skolans lärarkompetens behöver förstärkas och att skolan därför bör intensifiera sina ansträngningar att vid eventuella framtida rekryteringar anställa lärare med utbildning avsedd för undervisning i här angivna ämnen. Vidare bör skolan överväga möjligheten till mer omfattande kompetensutvecklingsinsatser för tillsvidareanställda lärare utan formell lärarutbildning.

Vid faktagranskningen av Skolverkets rapport framkommer att en behörig 1–7-lärare med kompetens i matematik och naturorientering har rekryterats i samband med att en av skolans lärare tillträtt tjänsten som rektor för Liten Lär grundskola.

Inspektionen visar att det inte finns någon utarbetad kompetensutvecklingsplan i skolan, varken på individnivå för de enskilda lärarna eller på en mer skolövergripande nivå. Lärarna uppger att rektorn vanligen presenterar ett urval av kompetensutvecklingsinsatser som lärarna får ta ställning till. Det står även lärarna fritt att själva föreslå kortare kurser eller föreläsningar. Återkoppling från genomförda kompetensutvecklingsinsatser sker enligt rektorn som regel i samband med något av de så kallade pedagogmötena. Inspektörerna vill framhålla vikten av att skolans kompetensutvecklingsinsatser har en koppling till skolans övergripande kvalitetsarbete.

I skolans faktagranskning av Skolverkets rapport anges att individuella kompetensutvecklingsplaner har utarbetats för grundskolans lärare efter Skolverkets besök och att dessa tar sin utgångspunkt i aktuella utvecklingsområden.

Läromedel, pedagogiska materiel, utrustning och skolmåltider

I skollagen anges att en fristående skola skall ge eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de som grundskolan skall förmedla. Vidare anges att eleverna skall ha tillgång till läromedel, annat pedagogiskt material och utrustning som en tidsenlig utbildning kräver. Eleverna skall också erbjudas kostnadsfria skolmåltider.

Inspektionen i Liten Lär grundskola visar att det råder brist på vissa typer av läromedel såsom exempelvis kartor och lexikaliska verk och att skolans datautrustning inte fungerar tillfredsställande. Inspektörerna bedömer att bristen på vissa typer av läromedel och utrustning inte är i enlighet med författningarnas krav och därför måste åtgärdas.

Vid faktagranskningen av skolrapporten framkommer att bristen på kartor och lexikaliska verk har åtgärdats efter Skolverkets besök. Tillgången till fungerande

datautrustning kommer enligt uppgift förbättras när skolan under läsåret 2005/2006 flyttar till nya lokaler.

I samband med inspektionsbesöket erfar inspektörerna att det sedan lång tid tillbaka finns ett utbrett missnöje bland elever och föräldrar kring skolmåltiderna. Den kritik som framförts har dels handlat om att skolmåltiderna uppfattas som ensidiga, dels att den mat som erbjuds serveras kall i baguette eller tillsammans med annat mjukt bröd. I inspektionen framkommer också att skolan inte kan tillmötesgå alla elever som på grund av allergi har behov av allergianpassad kost.

Både i Regeringens proposition 1997/98:6 Förskoleklass och andra skollagsfrågor och i Livsmedelsverkets riktlinjer avseende skolmåltider framhålls att en bra skollunch inte bara är viktig ur ett näringsperspektiv utan även ur ett pedagogiskt perspektiv. Elever som äter tillräcklig och näringsriktig lunch har också lättare att koncentrera sig under lektionerna. Livsmedelsverket framhåller att skollunchen därför kan ses som en betydelsefull resurs i skolarbetet. Om skolmåltiderna förknippas med missnöje eller om eleverna väljer att avstå från den mat skolan serverar och istället tar med sig egen mat, eller i värsta fall helt avstår från att äta, riskerar enligt inspektörerna mycket av skolmåltidernas pedagogiska betydelse att gå förlorad.

I skolans faktagranskning av Skolverkets rapport framgår att varma skolmåltider kommer serveras när skolan flyttat till nya lokaler. Även specialkost kommer att finnas för de elever som har behov av detta.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans personal överlag har lång erfarenhet av arbete med barn och unga i olika sammanhang. Inspektörerna bedömer emellertid att skolans lärarkompetens behöver förstärkas i ämnena textilslöjd, hem- och konsumentkunskap, trä- och metallslöjd, idrott- och hälsa och med förskollärare i förskoleklassen. Vid eventuella framtida rekryteringar bör skolan därför intensifiera sina ansträngningar att anställa lärare med utbildning avsedd för undervisning i här angivna ämnen. Vidare bör skolan överväga möjligheten till mer omfattande kompetensutvecklingsinsatser för tillsvidareanställda lärare utan formell lärarutbildning. Inspektionen visar att det råder brist på vissa typer av läromedel i skolan och att skolans datautrustning inte fungerar tillfredsställande.

De åtgärder skolan vidtagit efter Skolverkets besök överensstämmer enligt inspektörernas bedömning väl med de utvecklingsområden som lyfts fram i detta avsnitt i rapporten.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Liten Lär grundskola övergripande är av god kvalitet. Skolan prioriterar elevernas kunskapsutveckling och strävar medvetet efter att ge utrymme för kunskapens olika former. Eleverna upplever överlag skolmiljön som trygg och eleverna ger uttryck för lust att lära. Skolans samverkan med hemmen fungerar i stort bra.

Inspektörerna bedömer dock att det finns behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

Kunskaper, utveckling och lärande

- Skolans arbete på övergripande nivå med uppföljning och analys av elevernas kunskap, utveckling och lärande bör utvecklas.
- Skolans arbete med normer och värden bör utvecklas så att elevernas kunskap om demokratins grundläggande principer stärks.
- Resultaten av skolans arbete med normer och värden bör kopplas tydligare till de mål som anges i Lpo 94.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolan samverkan med eleverna i frågor som gäller skolmiljön och elevernas möjligheter till inflytande på utbildningen i stort bör utvecklas liksom elevernas inflytande på val av arbetssätt och arbetsformer.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Skolan bör utveckla läroplanen för Liten Lär grundskola och skolans arbetsplan så att kopplingen till de nationella målen framträder tydligare.
- Skolan bör utveckla elevernas kunskap om utbildningsmålen samt förtydliga för eleverna på vilka grunder lärarna bedömer elevernas kunskapsutveckling och lärande.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

- Skolans arbete med utvärdering och uppföljning i förhållande till uppställda mål bör utvecklas.
- Skolans arbete med kvalitetsredovisningen bör utvecklas.

Tillgång till utbildning och omsorg

- Skolan bör vidta åtgärder för att garantera att eleverna får den undervisning de har rätt till för att kunna nå utbildningsmålen.

Resurser

- Andelen lärare med utbildning avsedd för undervisning i slöjd, hem- och konsumentkunskap, trä- och metallslöjd, idrott- och hälsa samt förskollärare i förskoleklassen bör öka.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristen inom nedan angivet område skall snarast åtgärdas:

- Elever i behov av särskilda stödåtgärder ges inte alltid möjlighet att delta vid utarbetandet av åtgärdsprogrammen (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).

Som framgår av rapporten har skolan påbörjat utvecklingsarbeten inom flera av ovannämnda områden. Skolverket avser att följa effekten av skolans insatser även inom dessa områden i samband med den uppföljning Skolverket kommer att göra inom cirka två år.

Datum	Ort
2006-04-21	Stockholm

Lee Gleichmann

Pia-Lotta Sahlström